

La substantivació

La substantivació dels adjectius és un procés permanentment operant en la dinàmica del llenguatge. De fet, i considerada la qüestió més àmpliament, tal com s'ha assenyalat repetidament substantius i adjectius són dues categories alines, no sempre fàcilment desriables. Hi ha, per exemple, tota una sèrie d'adjectius que es poden considerar substantius referits a un concepte com és ara home: en grups nominals com Un perfume frances i Un mocador blanc els mots frances i blanc són ben bé adjectius, però quan diem Un frances i Un blanc són substantius (sense que es pugui dir que el substantiu home hi figura sobreentès).

Sembla que els adjectius derivats formats amb certs sufixos siguin els de més difícil substantivació. Podríem esmentar el cas dels adjectius acabats en -ístic creats paral·lelament a alguns noms derivats amb el sufix -ista perquè aquests noms no han demostrat capacitat per a ésser usats com a adjectius o bé perquè ha convingut disposar d'una forma amb un caràcter més marcadament adjectiu: periodístic, lingüístic, novel·lístic, humorístic, paisatgístic, caricaturístic, egoístic etc. Però res no ha de privar que a causa de l'adjunció habitual i reiterada d'un d'aquests adjectius a un determinat substantiu, per tal de formar un grup nominal amb el qual designar una nova idea, arribi un moment en què es produeixi l'omissió del substantiu i l'adjectiu adquireixi aleshores aquest caràcter. Notem que les formes del femení d'alguns d'aquests adjectius —la lingüística, la novel·lística— ja són substantiu de ple dret que designen la ciència, l'activitat, etc., a què es refereix el mot primitiu.

Però com a exemples d'adjectius que s'han substantivat, pel fet que han format part de grups nominals que designaven coses molt concretes, podem adduir-ne uns quants de formats amb els sufixos -able i -ible que també es poden considerar, en general, de difícil substantivació. En tenim anotats els següents; imperdible (agulla imperdible), dirigible (globus dirigible), submergible (vaixell submergible), impermeable (abric impermeable), ballable (composició musical ballable). Un cas semblant és també específic reducció de remei específic és a dir, eficaç per a guarir una determinada malaltia.